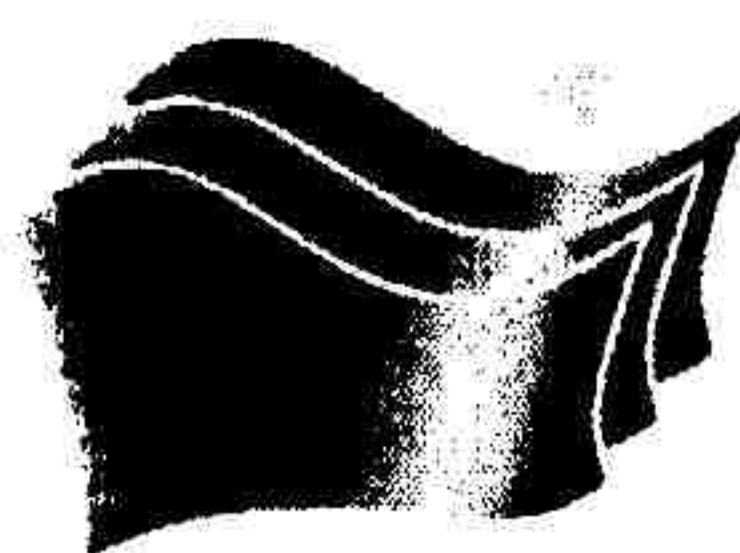

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΕΣΙΟΝ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	1437
Ημερομ. Κατάθεσης	25.7.14

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Θέμα: Η σκανδαλώδης άρνηση του Υπουργού να προβεί στην θεσμική ρύθμιση της συμβίωσης μεταξύ ομοφύλων προσώπων, παρά και την προ μηνών συναφή καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου για παραβιάσεις βασικών δικαιωμάτων τους, συνιστά ευθεία προσβολή για το κράτος δικαίου και εκθέτει τη χώρα, μετά και την νέα προσφυγή 344 προσώπων ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Η παντελής απουσία θεσμικής ρύθμισης και η απόλυτη αδυναμία άσκησης του δικαιώματος ομόφυλων προσώπων στην οικογενειακή ζωή, οδήγησε σε προσφυγές και στην, από 7ης Νοεμβρίου 2013, καταδίκη της χώρας μας, από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), για παραβιάσεις του άρθρου 8 (δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) και του άρθρου 14 (απαγόρευση διακρίσεων) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕυρΣΔΑ). Το ΕΔΔΑ είχε ήδη σε προγενέστερο στάδιο αξιολογήσει ως ιδιαίτερης σημασίας τις παραβιάσεις των άρθρων 8 και 14 της Ευρ.ΣΔΑ και, τον Σεπτέμβριο του 2012, παρέπεμψε τις πρώτες κατατεθείσες προσφυγές στην Ολομέλεια, όπου και συζητήθηκαν κατά τη συνεδρίαση της 16ης Ιανουαρίου του 2013, ενώ στις 7 Νοεμβρίου 2013 ελήφθη η ως άνω απόφαση, με την οποία κρίθηκε ότι η χώρα μας παραβιάζει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, και επιδικάστηκε σε βάρος της το ποσό των 46.000 ευρώ (Υπόθεση *Βαλλιανάτος και άλλοι κατά Ελλάδα*, προσφυγές υπ' αριθμ.29381/09 και 32684/09, Απόφαση 7ης Νοεμβρίου 2013, [http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{"fulltext":\["001-128350"\],"itemid":\["001-128350"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/Pages/search.aspx#{))).

Υπενθυμίζουμε ότι η σύναψη γάμου ή συμφώνου συμβίωσης στη χώρα μας νοείται και επιτρέπεται μόνο μεταξύ ετερόφυλων ζευγαριών. Ως αποτέλεσμα, ένας σημαντικός αριθμός προσώπων αποκλείεται στην Ελλάδα από την άσκηση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου του.

Επειδή ο αποκλεισμός αυτός συνιστά απαγορευμένη διάκριση, παραβιάζει το διεθνές και ενοσιακό δίκαιο και το Ελληνικό Σύνταγμα, έχει δε καθημερινά σοβαρές και επαχθείς συνέπειες για μεγάλο αριθμό ανθρώπων, που υποβάλλονται καθημερινά σε δυσμενείς διακρίσεις και στερούνται στοιχειωδών δικαιωμάτων: ρύθμιση οικογενειακών σχέσεων, κληρονομικών δικαιωμάτων, φορολόγηση, ασφάλιση, δικαίωμα σε επιδόματα και λοιπά ευεργετήματα που προβλέπονται για τους συζύγους/συντρόφους, στέρηση ακόμη και του δικαιώματος να θεωρηθούν πλησιέστεροι συγγενείς σε περιπτώσεις σοβαρής ασθένειας του συντρόφου τους και να συμμετέχουν σε αποφάσεις που αφορούν την περίθαλψη και νοσηλεία του.

Επειδή στην πλειοψηφία τους οι εθνικές νομοθεσίες των λοιπών ευρωπαϊκών κρατών ρυθμίζουν με θετικό τρόπο την συμβιωτική σχέση ομόφυλων προσώπων, είτε με την

πρόβλεψη δυνατότητας σύναψης γάμου (Βέλγιο, Γαλλία, Ισλανδία, Ολλανδία, Νορβηγία, Πορτογαλία, Ισπανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο) είτε/και με την πρόβλεψη δυνατότητας σύναψης συμφώνου συμβίωσης (Ανδόρα, Γαλλία, Τσεχία, Δανία, Φιλανδία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Λιχτενστάιν, Λουξεμβούργο, Σλοβενία, Ελβετία, Κροατία) με διαβαθμίσεις και παραλλαγές σε παρεπόμενα δικαιώματα.

Επειδή η Ελλάδα συγκαταλέγεται στα κράτη (δύο μόλις, η Ελλάδα και η Λιθουανία, έναντι 19 λοιπών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης) στα οποία δεν επιτρέπεται καθ' οιονδήποτε τρόπο η θεσμική ρύθμιση συμβίωσης μεταξύ ομοφύλων προσώπων, κατά παράβαση διεθνώς και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, στην ελεύθερη έκφραση και στην οικογενειακή ζωή χωρίς καμία διάκριση.

Επειδή ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Συντάγματος, πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας, υποχρέωση η οποία διατρέχει την ελληνική έννομη τάξη. Το Σύνταγμα κατοχυρώνει, επίσης, το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του (άρθρο 5 παρ.1) ενώ διασφαλίζει απόλυτα την προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας κάθε ανθρώπου χωρίς διάκριση (άρθρο 5 παρ.2).

Επειδή η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων με βάση τα ιδιαίτερα φυσικά, κοινωνικά, ιδεολογικά ή πολιτισμικά χαρακτηριστικά ομάδων ή προσώπων (όπως η φυλή, το χρώμα, η θρησκεία, οι γενεαλογικές καταβολές, η εθνική ή εθνοτική καταγωγή, η αναπηρία, το φύλο, ο σεξουαλικός προσανατολισμός ή η ταυτότητα φύλου) θεμελιώνεται στην προστασία της ελευθερίας και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, καθώς και στις αρχές της δίκαιης και ίσης μεταχείρισης. Η αρχή αυτή διατυπώνεται σε πολλά διεθνή κείμενα και συμβάσεις: στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Ο.Η.Ε, στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, στη Διεθνή Σύμβαση «περί καταργήσεως πάσης μορφής φυλετικών διακρίσεων» του 1966 (κύρωση με το Ν.Δ. 494/1970), στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1989, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και στις Ιδρυτικές Συνθήκες και στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επειδή κάθε άνθρωπος, χωρίς καμία διάκριση, έχει δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή. Δεν επιτρέπεται αποκλεισμός κανενός προσώπου από το δικαίωμα στην οικογενειακή και ιδιωτική ζωή, αλλά ούτε και περιορισμός στην ελευθερία ανάπτυξης της προσωπικότητας και της ελευθερίας έκφρασης.

Επειδή οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων σε βάρος των ΛΟΑΔ/LGBT προσώπων στην Ελλάδα είναι χρόνιες και συστηματικές και βρίσκουν έρεισμα στην Ελληνική νομοθεσία.

Επειδή, είναι αναγκαία η λήψη θετικών μέτρων για τη θεσμική ρύθμιση των συμβιωτικών σχέσεων των ομόφυλων ζευγαριών προς την κατεύθυνση της εξάλειψης των διακρίσεων και της ισότητας της μεταχείρισης.

Επειδή η θεσμική ρύθμιση των συμβιωτικών σχέσεων των ομόφυλων ζευγαριών συνιστά ένα διαχρονικό και επιτακτικό πλέον αίτημα των προσώπων, των Φορέων και Συλλογικοτήτων της ΛΟΑΔ/ LGBT κοινότητας που αντανακλά και την ανάγκη της κοινωνίας.

Επειδή η από 21 Ιουλίου 2014 προσφυγή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, 162 ομόφυλων ζευγαριών (166 γυναικών, 157 ανδρών και ενός διεμφυλικού άτομου), για τις συνεχιζόμενες παραβιάσεις, από το ελληνικό κράτος, των

δικαιωμάτων τους στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, λόγω διάκρισης, παρά την καταδίκη της χώρας από το ΕΔΔΑ στις 7 Νοεμβρίου 2013, αποτυπώνει μια κοινωνική ανάγκη και μια μείζονα παραβίαση, για την οποία η χώρα μας θα καταδικασθεί και θα εκτεθεί διεθνώς [162 ομόφυλα ζευγάρια προσέφυγαν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για το σύμφωνο συμβίωσης, Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ), 21 Ιουλίου 2014]. **Η βέβαιη, δε, καταδικαστική απόφαση σε βάρος της Ελλάδας επί της ως άνω προσφυγής, πέραν του διεθνούς διασυρμού, αναμένεται να επιδικάσει, κατ' αναλογία με την ως άνω αναφερθείσα απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ποσό άνω του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ σε βάρος της χώρας μας (!).**

Επειδή, παρά και την καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, για παραβιάσεις βασικών δικαιωμάτων του ανθρώπου, και δη του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και της απαγόρευσης των διακρίσεων, ο Υπουργός αρνείται να προβεί στην θεσμική ρύθμιση της συμβίωσης μεταξύ ομοφύλων προσώπων προσβάλλοντας ευθέως την διεθνή και συνταγματική νομιμότητα και το κράτος δικαίου.

Επειδή, παρότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει ήδη από τις 25 Νοεμβρίου 2013, καταθέσει πρόταση νόμου με τίτλο “Σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης”, με την οποία προτείνεται ένα ολοκληρωμένο ρυθμιστικό πλαίσιο, προκειμένου το Σύμφωνο Συμβίωσης να καταστεί ασφαλέστερο πλαίσιο για τους θεσμικά αναγνωριζόμενους συντρόφους ανεξαρτήτως φύλου, ο Υπουργός δεν το έχει εισαγάγει προς συζήτηση. Σημειωτέον δε, ότι για την κατατεθείσα πρόταση νόμου έχουν εκφραστεί θετικά και πολλοί βουλευτές άλλων κομμάτων. Επιπλέον, ο Υπουργός έχει αγνοήσει και άλλες, μερικότερες νομοθετικές πρωτοβουλίες άλλων κομμάτων (ΔΗΜΑΡ και ΠΑΣΟΚ), που αφορούσαν τροπολογίες επί του εν ισχύι Συμφώνου Συμβίωσης οι οποίες, παρά την αποσπασματική αντιμετώπιση του θέματος, εκκινούν από την αναγνώριση της μείζονος αυτής παραβίασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου που συντελείται στη χώρα μας, με ευθύνη της κυβέρνησης και του Υπουργού.

Επειδή δεν νοείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, να παραβιάζει ευθέως την διεθνή νομιμότητα και το Σύνταγμα, καθώς και αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, επισύροντας την διεθνή ευθύνη, διασύροντας την Ελλάδα διεθνώς και προκαλώντας καταδίκες και επιδικάσεις αποζημιώσεων εκατομμυρίων ευρώ σε βάρος της χώρας.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

1. Γιατί αρνείται να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την άρση των χρόνιων και συστηματικών παραβιάσεων σε βάρος σημαντικού αριθμού προσώπων, που αποκλείονται στην Ελλάδα, λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου τους, από την άσκηση του συνταγματικώς και διεθνώς κατοχυρωμένου δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή; Γιατί συνεχίζει να παραβιάζει ευθέως την διεθνή νομιμότητα και το Σύνταγμα, καθώς και αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, αρνούμενος τη θεσμική ρύθμιση των συμβιωτικών σχέσεων των ομόφυλων ζευγαριών προς την κατεύθυνση της εξάλειψης των διακρίσεων και της ισότητας της μεταχείρισης;
2. Ποια είναι η θέση του Υπουργού έναντι της ευθύνης που υπέχει η κυβέρνηση και ο ίδιος προσωπικά, έναντι της επικείμενης βέβαιης νέας καταδίκης της χώρας μας από

το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, αν δεν ρυθμιστούν θεσμικά, οι συμβιωτικές σχέσεις των ομόφυλων ζευγαριών προς την κατεύθυνση της εξάλειψης των διακρίσεων και της ισότητας της μεταχείρισης; Ποια είναι η θέση του έναντι της ως άνω ευθύνης που, κατόπιν και της άρτι κατατεθείσας προσφυγής 344 προσώπων, θα λάβει διαστάσεις σκανδάλου που, πέραν της καταδίκης και της διεθνούς ευθύνης της Ελλάδας θα επιβαρύνει το ελληνικό δημόσιο με επιδικάσεις αποζημιώσεων εκατομμυρίων ευρώ;

3. Προτίθεται να εισαγάγει, επιτέλους, προς συζήτηση την, από 25 Νοεμβρίου 2013, πρόταση νόμου με τίτλο “Σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης” που έχει ήδη καταθέσει ο ΣΥΡΙΖΑ, με την οποία προτείνεται ένα ολοκληρωμένο ρυθμιστικό πλαίσιο για τους θεσμικά αναγνωριζόμενους συντρόφους ανεξαρτήτως φύλου και για την οποία έχουν εκφραστεί θετικά και πολλοί βουλευτές άλλων κομμάτων;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κατριβάνου Βασιλική

Γαϊτάνη Ιωάννα

Διώτη Ηρώ

Δρίτσας Θεόδωρος

Κανελλοπούλου Μαρία

Καραγιαννίδης Χρήστος

Κριτσωτάκης Μιχάλης

Μιχελोगιαννάκης Ιωάννης

Μπόλαρη Μαρία

Ξανθός Ανδρέας

Σταθάς Γιάννης

Σταμπουλή Αφροδίτη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Τσουκαλάς Δημήτρης

Βούτσης Νίκος